

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ ΕΚΘΕΣΙΣ (1873). — ΓΑΛΠΤΙΚΗ.

ΧΙΛΙΑ ΟΚΤΑΚΟΣΙΑ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΝ

Έργον Παύλου Cambet.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ ΕΚΘΕΣΙΣ (1873.)

ΓΑΛΥΠΤΙΚΗ

1871.

Τὸ ἀγαλμα τοῦτο ἔργον τοῦ γάλλου Παύλου Καμπέτ, ἐκτεθὲν ἐν τῇ παγκοσμίῳ τῆς Βιέννης ἐκθέσει, παριστᾷ συμβολικῶς τὴν θέσιν τῆς Γαλλίας κατὰ τὸν τελευταῖον αἰματηρὸν ἀγῶνα μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Γερμανίας, ἐν ἄλλοις λόγοις παριστᾷ τὴν Γαλλίαν τοῦ 1871.

Ἡ περιεχυμένη μελαγχολία ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς καθημένης ταύτης γυναικὸς ἀδύνατον νὰ μὴ συγκινηθῇ τὸν θεώμενον αὐτὴν, ἀναπολοῦντα τὴν προτέραν αὐτῆς δόξαν καὶ τὸ μεγαλεῖον, καὶ εὐχόμενον ἵνα καὶ πάλιν ἀναστῇ, ἔχουσα μὲν φαιδρὸν τὸ πρόσωπον καὶ τὸ σῶμα ἄθλιον, ἀλλὰ καὶ σωτήρια δι' αὐτὴν μὴ ὑμᾶτα ἐκ τῶν παθημάτων τῆς ἀντλήσασα.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἑπὶ τῆς εὐφύης.

Νέος τις ἔχων ὑπὲρ τὴν ἐξυπνότητα ἤθελε νὰ προσκαλέσῃ εἰς συμπόσιον τινὰς ἐκ τῶν φίλων του. Θέλων δὲ νὰ φανῇ ὅτι ἔχει καὶ ἀποθήκην οἴνων ἐκλεκτῶν — ἐν ᾧ δὲν εἶχε οὔτε κἂν ἀποθήκην — προσκαλεῖ ἡμέραν τινα τὸν ὑπὲρ τῆς του καὶ τῷ λέγει.

— Ἀνδρέα, αὐρὸν ἔχω προσκεκλημένους· λοιπὸν θὰ σὲ εἶπω νὰ μᾶς φέρῃς ἀπὸ τὸ ὑπόγειόν μου μίαν φιάλην οἴνου ἐκλεκτοῦ.

— Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν ἡμεῖς ὑπόγειον.

— Ναί, ἀλλὰ σὺ νὰ προσποιηθῇς ἀδιαφορίαν, καὶ νὰ ὑπάγῃς εἰς τὸν ἀπέναντι οἰνοπώλην νὰ του ζητήσῃς μίαν φιάλην διὰ λογαριασμὸν μου.

— Πολὺ καλὰ, κύριε.

Τὴν ἐπαύριον ἔρχονται οἱ φίλοι. Ὁ δὲ νέος καλῶσας τὸν ὑπὲρ τῆς τῷ λέγει μετὰ σοβαρότητος.

— Ἀνδρέα!

— Ὅριστε, κύριε!

— Κατέβα εἰς τὸ ὑπόγειον καὶ φέρε μας μίαν φιάλην Chateau Lafitte.

— Ἀμέσως, κύριε, εἶπεν ὁ ὑπὲρ τῆς, ἀλλὰ σταθεῖς εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας ἐρωτᾷ βλακωδῶς τὸν κύριόν του.

— Νὰ τὴν πληρώσω ἢ νὰ του εἶπω νὰ τὴν γράψῃ;

Τίμιος ὑπὲρ τῆς.

Ἐμπορὸς τις παραδίδων εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς τοῦ ἐπιστολάς διὰ νὰ τὰς ὑπάγῃ εἰς τὸ Ταχυδρομεῖον τῷ εἶπε.

— Δάβε αὐτάς τὰς ἐπιστολάς, μέτρησέ τας ἐδῶ

καὶ πρὶν τὰς ρίψῃς εἰς τὸ γραμματοκιβώτιον νὰ τὰς μετρήσῃς πάλιν.

— Πολὺ καλὰ, ἀποκρίνεται ὁ ὑπὲρ τῆς καὶ ἀναχωρεῖ.

Μετὰ μίαν ὥραν ἐπιστρέφει καὶ λέγει εἰς τὸν κύριόν του.

— Περιέργον! ὅταν ἐμέτρησα ἐδῶ τὰς ἐπιστολάς ἦσαν δέκα, ὅταν ὅμως τὰς ἐξαναμέτρησα εἰς τὸ ταχυδρομεῖον τὰς εὗρήκα ἑνδεκά, μίαν περισσότερον.

— Καὶ λοιπὸν!

— Ὡς τίμιος νέος σας τὴν ἔφερα ὀπίσω καὶ ἔστειλε τὴν ἑνδεκάτην ἐπιστολήν πρὸς τὸν ἐκπληκτὸν κύριόν του.

Ἄγνωστος φίλος.

Ἐσχάτως ἠσθένει βαρέως πλούσιός τις κύριος.

Φίλοι λοιπὸν καὶ συγγενεῖς ἤρχοντο καθ' ἡμέραν ἐρωτῶντες περὶ τῆς υγείας του. Μεταξὺ δὲ τῶν προθυμοτέρων ἦτο κύριός τις εὐγενὴς καὶ κομψῶς ἐνδεδυμένος, ἀλλ' ἄγνωστος ἐντελῶς ἤρχετο δὲ δις τῆς ἡμέρας.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἡ κατάστασις τοῦ ἀσθενοῦς ἐβελτιώθη. Καὶ τότε τῷ εἶπον περὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἐρχομένων καὶ ἐρωτῶντων περὶ αὐτοῦ. Ἰδίως δὲ τῷ εἶπον περὶ τοῦ μυστηριώδους ἀγνώστου.

— Παράδοξον! ἀπεκρίθη ὁ ἀσθενής, ἐπεθύμουν νὰ μάθω τὸ ὄνομα τοῦ καλοῦ τούτου φίλου. Ὅταν ἔλθῃ εἰπέτε εἰς αὐτὸν νὰ φέρῃ τὸ ἐπισκεπτήριόν του.

Τὴν ἐσπέραν ἔλθόν ὁ φίλος ἀφῆκε τὸ ἐπισκεπτήριόν του, τὸ ὅποιον ἔφερον ἀμέσως ὁ ὑπὲρ τῆς εἰς τὸν κύριόν του.

Οὗτος δὲ ἀνέγνωσε.

Γεώργιος Β...

Ταριχευτῆς ἐπιτήδειος καὶ εὐθηνότατος (!)

Ἐκτακτος εὐφύης.

Βεβαίως πολλῆς λύπης εἶνε ἀξία ἡ θέσις νέου-δειλοῦ μὴ εἰζέροντος τί νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν νέαν μετὰ τῆς ὁποίας χορεύει. Πολλοὶ τούτων ἐρυθριῶντες λέγουσιν εἰς τὴν νέαν «τί ζέστη!» ἢ «τί ὠραιαί στολάί!» Ἡ παραδοξοτάτη ὅμως ἐρώτησις εἶνε ἡ ἐπομένη νέου τινὸς παρ' ἡμῖν λίαν γνωστοῦ.

— Δεσποσύνη ἐτραύλισεν ὁ τάλας, — Δεσποσύνη...

— Τί εἶπετε κύριε;

— Δεσποσύνη...

Ἡ δεσποσύνη δὲν τὸν ἤκουσε.

Ὁ νέος καταβάλλων πᾶσας τὰς δυνάμεις καὶ τὴν γενναϊότητά του, ἐπαναλαμβάνει ταχέως καὶ κατακόκκινος ἐκ συστολῆς καὶ ζηρυβήχων.

— Δεσποσύνη, ἐπονέσατε πολὺ ὅταν σας ἐτρύπησαν τὰ ὠτία;

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀνέπνευσε.

Δὲν ἐμάθωμεν ὅμως ἐὰν ἡ νέα ἐξεπλάγη διὰ τὴν εὐφύην τὴν ἐκτακτὸν τοῦ νέου.

ΤΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ

Εὐρισκόμενος ἐσπέραν τινὰ μεταξὺ φίλων μου, ἤκουον μετὰ προσοχῆς διαφόρους ἱστορίας περὶ φαντασμάτων. Μίαν τούτων ἀναλαμβάνω νὰ σοὶ διηγήθῃ, φίλτατε ἀναγνώστα, διὰ νὰ τὴν διηγήσῃς καὶ σὺ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως φαντασμάτων. Δύο νέοι πλοῦσιοι περιηγούντο διάφορα μέρη, ἀντιγράφοντες τοποθεσίας, εἰκόνια, καὶ ἄλλα ἀντικείμενα, εὐχαριστοῦντες οὕτω τὸν πρὸς τὴν ζωγραφικὴν ἐρωτᾶ των.

Φθίσαντες εἰς κωμόπολιν τινα μανθάνουσι παρὰ των κατοίκων ὅτι εἰς τὸ ἄκρον σχεδὸν τῆς κωμῶλεως ὑπάρχει πύργος ὠραιότατος, ὅπου δύνανται νὰ εὗρωσι πλεῖστα ἀντικείμενα πρὸς ἀντιγραφήν. Τοῖς προσθέτουσι δὲ ὅτι ὁ πύργος οὗτος πρὸ πολλοῦ εἶνε ἐρημὸς καὶ ἀκατοίκητος, διότι ὑπάρχει παράδοσις ὅτι κατὰ πᾶσαν νύκτα ἐμφανίζονται ἐν αὐτῷ φαντάσματα. Εἰς δὲ μόνον γέρον ἐπιστάτης κατοικεῖ εἰς μικρὸν τι δωμάτιον πλησίον τῆς θύρας. Οἱ δύο φίλοι οὐδεμίαν σημασίαν ἔδωκαν εἰς τὰ περὶ φαντασμάτων, ἄλλως τε καὶ καλῶς ὠπλισμένοι ὄντες, ἀπεφασισαν νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸν πύργον, καὶ νὰ διανυκτερεύωσιν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐνύκτωσε ἔρχονται οἱ φίλοι καὶ κρούουσι τὴν θύραν, ἀλλ' οὐδεὶς τοὺς ἤκουσε. Κρούουσι καὶ πάλιν, ρίπτοντες συγχρόνως λίθους ἐντὸς τῆς αὐλῆς. Μόλις δὲ μετὰ πολλὴν ὥραν ἀκούουσι βήματα καὶ τὴν φωνὴν τοῦ γέροντος ἐπιστάτου.

— Τίς εἶνε;

— Δύο νέοι ἐδοιπόροι ἐπιθυμοῦντες νὰ καταλύσωσιν εἰς τὸν πύργον.

— Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ σας ἀνοίξω διότι ἡ ὥρα εἶνε περασμένη.

— Δι' αὐτὸ δὲ καὶ ἡμεῖς σὲ πρὸς κλυόμεν νὰ μας ἀνοίξῃς καὶ μάλιστα διότι εἴμεθα ξένοι καὶ δὲν γνωρίζομεν εἰς τὴν κωμόπολιν κἀνενα εἰς τοῦ ὁποίου νὰ κοιμηθῶμεν.

Τέλος ὁ γέρον πεισθεὶς, ἀνοίγει τὴν θύραν καὶ οἱ ξένοι μὲς εἰσέρχονται ἐντὸς τῆς αὐλῆς, παρτηροῦντες μετὰ περιεργείας δεξιὰ καὶ ἀριστερά.

Ὁ δὲ γέρον ἐγχειρίζων αὐτοὺς δεξιὰ ἀνημμένη τοῖς εἶπε.

— Ἀναβῆτε ταύτην τὴν κλίμακα καὶ ἀμέσως θὰ εἶρητε μακρὸν διάδρομον, καὶ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ διαδρόμου θὰ ἴδῃτε αἴθουσαν μεγάλην, ὅπου εἰμφορεῖτε νὰ κοιμηθῆτε. Καλὴν νύκτα, νέοι μου, μὲ συγχωρεῖτε ὅπου δὲν σας συνοδεύω, ἀλλὰ φοβούμαι νὰ ἀναβῶ νύκτα εἰς τὸν πύργον.

— Ὡ δὲν πειοῖζει, γέρον μου, ἀπεκρίθησαν ἐκεῖνοι φαιδροί, καὶ λαβόντες τὴν δεξιὰ ἀνέβηκον τὴν κλίμακα γελῶντες διὰ τὴν πρόληψιν καὶ τὸν φόβον τοῦ γέροντος. (Καὶ ναὶ μὲν ἐγέλων εἰς τὸ φανερόν, ἀλλ' ὅμως ἠσθίνοντο καὶ οἱ δύο ἐλαφρὸν ῥίγος ἕνεκα τῆς ἐρημίας καὶ τῆς ἐντελοῦς σιωπῆς.) Φθίσαντες εἰς τὴν κερὰ τῆς κλίμακος, εἶδον τὸν διάδρομον καὶ τὴν αἴθουσαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὑπῆρχον, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐπίπλων καὶ δύο κλῖναι πλησίον τῆς ἐστίας, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐστρεφίετο ὠραιότατη πανοπλία.

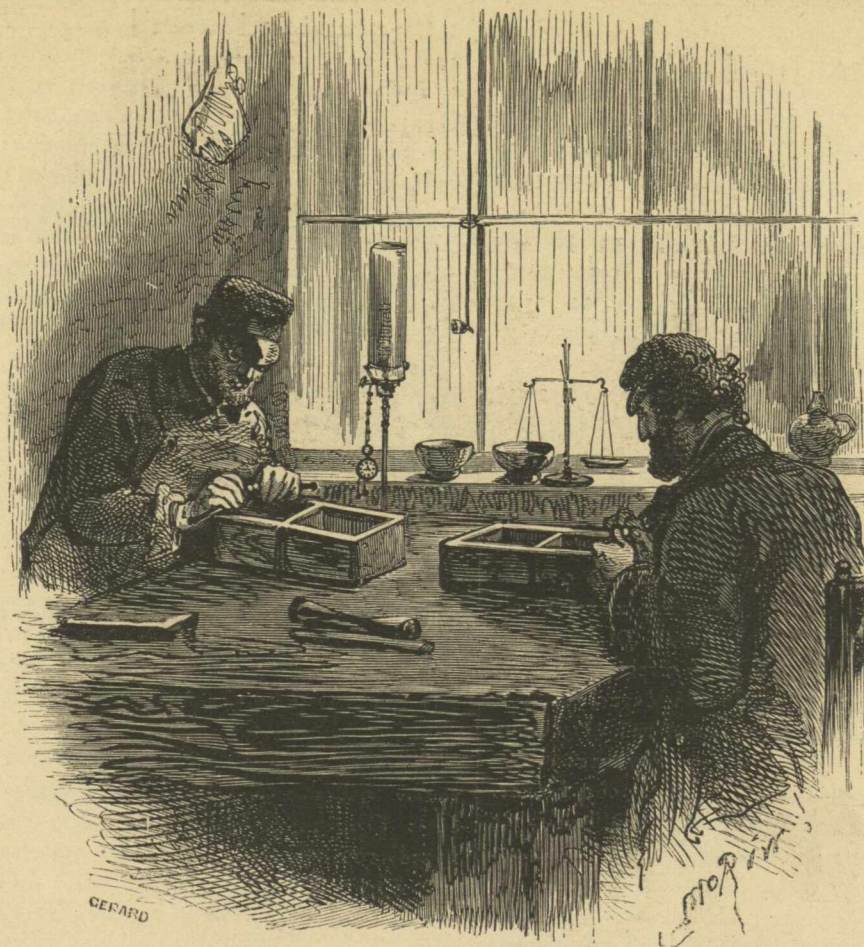
Περιεργασθέντες δὲ τὴν πανοπλίαν ταύτην ὡς καὶ πάντα τὰ ἐν τῇ αἴθουσῃ, καὶ συνομιλήσαντες ἐπὶ τινα ὥραν, συνεφώνησεν ὁ μὲν εἰς νὰ κοιμηθῇ, ὁ δ' ἄλλος νὰ μείνῃ ἐξυπνος καὶ νὰ φυλάττῃ ὡς σκοπὸς διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον. Καὶ μετὰ δύο ὥρας νὰ ἐξυπνήσῃ ὁ πρῶτος καὶ νὰ κοιμηθῇ ὁ ἄλλος. Τοῦτο δὲ καὶ ἐγένετο. Ὁ πρῶτος, ἀφ' οὗ ἐκοιμήθη ὁ σύντροφός του, ἐκάθησεν ἀπέναντι τῆς πανοπλίας, καὶ διὰ νὰ μὴ τον πᾶρῃ ὁ ὕπνος, κατεγίνετο εἰς τὴν ἀντιγραφὴν αὐτῆς. Ἐν ᾧ δὲ εἰργάζετο μετὰ προσοχῆς πολλῆς, αἴφνης βλέπει ὅτι ἡ ἐστία μετετοπίσθη καὶ ἡ πανοπλία ἐγένετο ἄφαντος. Εἰς δὲ τὸν τόπον τῆς ἐστίας ἦτο θύρα ἀνοικτή, θύρα αἰθούσης πολυτελεστάτης, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἦτο ἐστρωμένη τράπεζα, καὶ περίξ τῆς τραπέζης ἐκάθητο καὶ εὐωχοῦντο δώδεκα νέοι καὶ νεάνιδες περιχαρεῖς. Εἰς δὲ τὸ ἄκρον τῆς τραπέζης ἦτο θρόνος μεγαλοπρεπέστατος. Μετ' ὀλίγην δὲ ὥραν εἰσῆλθε γέρον τις σεβάσμιος, ὅστις καὶ ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ὠμίλησε πικρῶς πρὸς τοὺς εὐθυμοῦντας νέους, ἀπειλήσας συγχρόνως αὐτοὺς διὰ τὴν τόλμην των ταύτην. Οἱ νέοι καὶ αἱ νεάνιδες ἐτρέπτησαν εἰς φυγὴν καὶ ἐξηφανίσθησαν, ἐξελθόντες διὰ τῶν πλαγίων θυρῶν τῆς αἰθούσης. Τότε δὲ ὁ γέρον καταβάς τοῦ θρόνου του, προχωρεῖ πρὸς τὸν καλλιτέγνην μὲς καὶ ἐκβάλλων φωνὰς ἀγρίας καὶ χειρονομῶν φοβερῶς, θέλει νὰ ἔλθῃ πλησίον του. Ὁ νέος ὅμως ἔλος τρέμων ὑπὸ τοῦ φόβου, σῦρει τὸ πολὺ κροτὸν του καὶ πυροβολεῖ κατὰ τοῦ γέροντος. Ἀμέσως ὅμως ἐκ τοῦ κρότου ἐξυπνᾷ — διότι ὄντως τὸν ἐπύρην ὁ ὕπνος, καὶ ὅλα ὅσα εἶδεν ἦσαν ὄνειρον, γεννηθὲν ἐκ τοῦ φόβου των φαντασμάτων — ἐξυπνᾷ καὶ βλέπει — ὦ φρίκη! — τὸν σύντροφόν του μόλις ἀναπνέοντα καὶ αἱματόφυτον. Κατ' αὐτοῦ εἶχε πυροβολήθει, νομίζων ὅτι πυροβολεῖ τὸν γέροντα.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΕΡΙ ΑΣΑΜΑΝΤΟΣ

Ὁ ἀδάμας, ἡ κατ' ἐξοχὴν καλλίστη αὐτῆ πέτρα οὐδὲν ἄλλο εἶνε, εἰμὴ ἄνθραξ καθαρὸς. Εἶνε δὲ τὸ σκληρότατον καὶ λαμπρότατον ἄμα πάντων τῶν σωμαμάτων, ἐπομένως δὲ καὶ τὸ δυσκολώτατον ἀλλοιούμενον καὶ φθειρόμενον. Μόνος οὗτος ἔχει τὸ πρὸν ὄμιον τοῦ νὰ γηράσκῃ χωρὶς νὰ ἐλαττωταί ἡ ὠραιότης καὶ ἡ ἀξία του.

Ὁ ἀδάμας εἶνε ἐντελῶς διαφανὴς καὶ ἄχρους· τὸ φῶς τὴν διαπερᾷ εὐκολώτατα, καὶ διαθλόμενον σχηματοποιεῖ χρωματιστὰς δεσμίδας ὡς τὰς τῆς Ἰριδός. Ἐὰν δ' ἐπὶ τινα ὥραν δεῖξωμεν τὴν ἀδάμαντα εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου καὶ ἔπειτα τὴν φέρωμεν εἰς σκοτεινὸν μέρος, φέγγει ἐπὶ τινα ὥραν ἐν τῷ σκότει. Εἶπομεν ὅτι εἶνε ἄχρους, ἀλλ' ἐνίοτε ἔχει ἐλαφρὸν τι χρῶμα καὶ μόλις διακρινόμενον, ῥοδινόν, κίτρινόν, ὑποκίανον ἔτι δὲ καὶ κοκκινωπόν. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ὁ τοιοῦτος ἀδάμας θεωρεῖται κατωτέρα ποιότητος καὶ μικρότερας ἀξίας. Ἐν τῇ φυσικῇ αὐτοῦ κατα-

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΔΑΜΑΝΤΩΝ.—ΣΧΙΣΤΑΙ.

στάσει ο αδάμας ουδέν άλλο είνε, ειμή απλοῦν χαλκίον ἔχον τὴν ἐπιφανείαν τραχείαν καὶ ἀνώμαλον καὶ χροῖα θαμβόν ἢ ὑπόγειον.

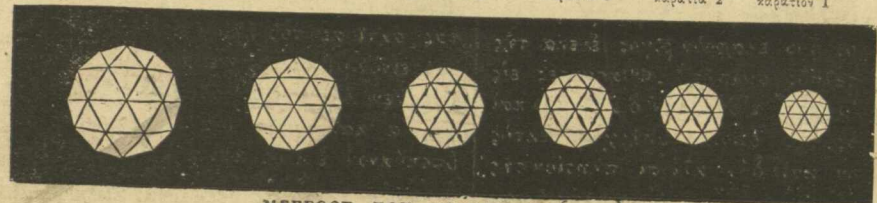
Ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐνομίζετο κοινῶς ὅτι τὸ ἐρυκτὸν τοῦτο εἰς μόνον τὰς πολυχρύσους Ἰνδίας εὐρίσκετο, ἀλλ' ἤδη γνωστὸν εἶνε ὅτι ὑπάρχει πανταχοῦ τῆς γῆς. Ἐν Ἰνδία δὲ ἀπαντᾶται ἰδίᾳ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Γολκόνδῃ καὶ Βιζαπούρ, ἐν τῇ Βουινδελκούτ καὶ ἐν ἄλλαις κατὰ τὸ μέλλον καὶ ἔπτον κειμέναις πλησίον τῆς Βεγγάλης. Οἱ ωραιότατοι ὕμω εὐρέθησαν ἐν ταῖς μεταλλείαις τοῦ Γάνι. Καὶ τινες δὲ ἐπαρχίαι τῆς νήσου Βορνέου περιέχουσιν ἀδάμαντας, κατ' αὐδὲν διαφέροντας τῶν τῆς Ἰνδίας κατὰ τὴν ὡραιότητα τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν ἀξίαν.

Οἱ ἀρχαῖοι ἐπρομηθεύοντο τοὺς ἀδάμαντας ἐκ τῆς Ἀφρικῆς, ἐπόθεν ἐκίμιζον αὐτοὺς οἱ Καρχηδόνιοι.

Καὶ ἐπὶ πολὺν μὲν χρόνον εἶχεν ἀφανισθῆ πᾶν ἔχνος τῆς θέσεως αὐτῶν, ἀλλὰ μετὰ τὴν κατάντησιν τῆς Ἀλγερίας ὑπὸ τῶν γάλλων, ἀνευρέθησαν πάλιν ἐντὸς τῶν κοιλάδων τοῦ ἔρους Ἄτλαντος. Κατὰ τοὺς τελευταίους δὲ τοῦτους χρόνους ἀνεκαλύφθησαν ἀδάμαντες καὶ ἐπὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου, ἐπὶ τῶν Οὐραλίων ὄρεων.

Μία τῶν χωρῶν ἐν αἷς ἀπαντῶνται πολλοὶ ἀδάμαντες εἶνε καὶ ἡ Βρασιλία. Πρὸς εὐρεσιν δ' αὐτῶν μεταχειρίζονται τοὺς μαύρους, οἱ ὅποιοι ἐργάζονται γυμνοὶ ὄλοι καὶ ἐπιτηρούμενοι ὑπὸ ἐπίτηδες ἐπιστατῶν. Ἐργάζονται δὲ οἱ δυστυχεῖς μετὰ ζήλου καὶ πολλῆς προθυμίας, διότι ὅστις ἐξ αὐτῶν κατορθώσῃ νὰ εὕρῃ ἀδάμαντα 17 καρατίων ἀμέσως ἐλευθεροῦται. Ἀλλὰ δυστυχῶς σπανιώτατα συμβαίνει τοῦτο, διότι καὶ τοιοῦτου μεγέθους αδάμας εἶνε σπανιώτατος ἐν

καράτια 10 καράτια 5 καράτια 4 καράτια 3 καράτια 2 καράτιον 1

ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΩΝ ΡΟΔΟΕΙΔΩΝ (rose).

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΔΑΜΑΝΤΩΝ.—ΣΤΙΑΒΩΤΑΙ.

Βρασιλία.

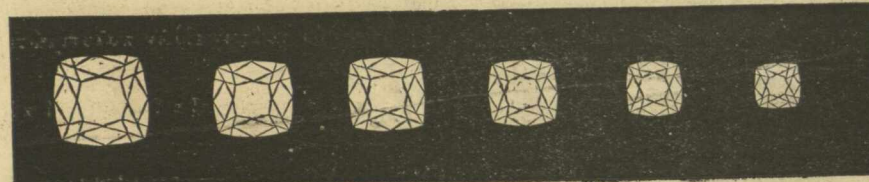
Τὸ χῶμα ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρίσκουσιν τοὺς ἀδάμαντας ὀνομάζεται κ α ρ κ α λ ὠ ἐξαγόμενον ἐκ σειρᾶς ὑψηλῶν ὄρεων καὶ καλύπτει περιοχὴν ἑκατὸν εἴκοσι λευγῶν τετραγωνικῶν, πλησίον τῆς πόλεως Τεγάκου. Καὶ ἐκ τῶν ποταμῶν δὲ ἐξάγουσι κ α ρ κ α λ ὠ καὶ τοῦτο εἶνε καλλίτερον ὡς καθαρότερον. Τὸ μετακομίζουσιν ἔπειτα εἰς ἐπίτηδες πλυντήρια, ὅπου ρίπτουσι τὸ χῶμα τοῦτο ἐπὶ κεκλιμένον τραπέζων, ἐπὶ τῶν ὁποίων χύνεται ἄθρονον ὕδωρ ἀδιακόπως ἐκ σωλῆνων καταλλήλως τοποθετημένων. Ἐν ᾧ δὲ βρέχεται τὸ χῶμα, τὸ ἀνακινουσι διὰ δικράνων, καὶ μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας φεύγουσι τὰ περιττὰ χῶματα, καὶ ἀπομένει εἰδὸς τι χονδρᾶς ἄμμου, τὴν ὁποίαν τρίβουσι διὰ τῶν χειρῶν καὶ ἀποχωρίζουσι τοὺς ἀδάμαντας.

Οἱ ἀρχαῖοι ἀγνοοῦντες ὄλωσ τὴν τέχνην τῆς ἐπε-

ξεργασίας τοῦ ἀδάμαντος, ἐφόρουσαν αὐτὸν ἀκατέργαστον καὶ τοιοῦτοι εἶνε τέσσαρες μεγάλοι ἀδάμαντες οἱ ὅποιοι ἐστόλιζον τὴν χλαμύδα τοῦ Μεγάλου Καρόλου, σωζόμενοι ἤδη εἰς Παρισίους. Μόλις δὲ περὶ τὸ 1400 ὁ χρυσοχόος Λουδοβίκος Βέργεμ, παρατηρήσας ὅτι δύο ἀδάμαντες τριβόμενοι τρώγονται καὶ ἀμοιβαίως γίνονται κόκκιν, εὗρε τὸ μέσον τοῦ νὰ τους πελεκᾷ καὶ νὰ τους στιλβῶνῃ, τρίβων αὐτοὺς διὰ κόκκων πάλιν ἀδάμαντος. Ἐκτοτε λοιπὸν χρονολογεῖται ἡ λαμπρότης τοῦ ἀδάμαντος.

Ἦδη οἱ ἀδάμαντες τιμῶνται ὑπὲρ πάντας τοὺς πολυτίμους λίθους ἢ δὲ τιμῆ αὐτῶν αὐξάνει ἀναλόγως τοῦ μεγέθους αὐτῶν. Καὶ οἱ μὲν μικροὶ ἀδάμαντες, τὰ θρύμματα, ἀκατάλληλοι ὄντες εἰς τὸ νὰ πελεκηθῶσι, πωλοῦνται 30 μέχρι 40 φράγκων τὸ καράτιον. Οἱ δὲ ζυγίζοντες ὀλιγώτερον τοῦ ἐνὸς καρατίου

καράτια 10 καράτια 5 καράτια 4 καράτια 3 καράτια 2 καράτιον 1

ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΩΝ ΛΑΜΠΡΑΔΑΜΑΝΤΩΝ (brillant).

πωλούνται πρὸς 48. Τέλος δὲ ἐὰν τὸ βάρος τῶν ἦνε περισσώτερον ἐνὸς καρτίου τότε διὰ τὴν εὐρωμεν τὴν ἀξίαν τοῦ ἀδάμαντος, λαμβάνομεν τὸ τετράγωνον τοῦ βάρους του καὶ τὸ πολυπλασιάζομεν ἐπὶ 48, ὥστε ἐὰν ὁ ἀδάμας ἡμῶν ἔχη βάρος 5 καρτίων, διὰ τὴν εὐρωμεν πόσον ἀξίζει πρέπει νὰ πολυπλασιάζομεν τὸ τετράγωνον τοῦ βάρους του ἐπὶ 48 τοῦτ' ἔστι $5^2 \times 48 = 5 \times 5 \times 48 = 1200$ δραχμ.

Τοῦτο ὅμως γίνεται ἐὰν ἔχωμεν ἀδάμαντας ἀκατέργαστους, διότι ἐὰν ἦνε κατεργασμένοι καὶ πελεκημένοι, τότε ἡ ἀξία των εἶνε πολὺ μεγαλητέρα καὶ διαφέρει ἀναλόγως τοῦ σχήματος, τοῦ χρώματος, τῆς ἐργασίας κλπ.

Οἱ μέγιστοι καὶ λαμπρότατοι γνωστοὶ ἀδάμαντες εἶνε ὁ τοῦ αυτοκράτορος τοῦ Μογγόλ Ζυγίζων 279 ¹/₂ καρτία ἔχων μέγεθος ὅσον ὠὺ ὄρνιθος 40 περίπου ὑποχιλιόμετρον διάμετρον καὶ ἐκτιμηθεὶς 42 ἑκατομμ. φράγκων ὁ τοῦ βασιλέως τῆς Γολκόνδης ἀκατέργαστος ἔτι, βάρος 340 καρτίων καὶ ἀξίας μέχρι 5 ἑκατομμ. φράγκων ὁ τοῦ αυτοκράτορος τῆς Ρωσίας ἔχων μέγεθος ὠὺ περιστέρως σχεδὸν καὶ Ζυγίζων 195 καρτία, ὁ τοῦ αυτοκράτορος τῆς Αὐστρίας Μέγας δούξ τῆς Τοσκάνης ὀνομαζόμενος, ὑποκίτρινος ὄλιγον ἀλλὰ σχήματος ὠραίου, ἔχων βάρος 139 καρτίων, ὁ τῆς βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας Κοχινούρ (ὄρος φωτὸς) ὀνομαζόμενος διαπρέψας ἰδίως διὰ τὴν λάμψιν καὶ τὸ πλάτος του ἐν τῇ ἐν Λονδίῳ παγκοσμίῳ ἐκθέσει τοῦ 1851, καὶ τέλος ὁ πάντων ὠραιότατος καὶ πάντας ὑπερέχων κατὰ τὴν σχῆμα, τὴν καθαρότητα καὶ τὴν λαμπρότητα, ὁ τοῦ στέμματος τῆς Γαλλίας, ὀνομαζόμενος ὁ Ἀντιβασιλεὺς, Ζυγίζων 137 καρτία καὶ ἀξίαν κατὰ τὴν σημερινὴν ἐκτίμησιν 5 περίπου ἑκατομμύρια φράγκων.

Ἐκ τῶν μνημονευθέντων ἀδαμάντων ὁ τῆς Ρωσίας καὶ ὁ τῆς Γαλλίας ἔχουσι καὶ τὴν ἱστορίαν των.

Καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου διηγούνται ὅτι στρατιῶτης γάλλος, λειποτακτῆς ἐκ τοῦ ἐν Ἰνδία γαλλικοῦ στρατοῦ, κατέφυγεν εἰς τὴν πόλιν τῆς Χαρνατικῆς Σερριγγάμην, ὅπου ἦτο περιφρουρούμενη εἰδωλον, ἔχων ἀδαμάντινον τὸν ἕνα τῶν ὀφθαλμῶν του μεγάλον ὡς ὠὺν περιστέρως. Ἀποφασίσας λοιπὸν νὰ τον κλέψῃ, ἐσχετίσθη μετὰ τῶν ἱερέων καὶ κατόρθωσε μάλιστα νὰ χειροτονηθῇ καὶ ἱερεὺς τοῦ εἰδώλου. Εὐρῶν εὐκαιρίαν ἡμέραν τινὰ ἐξορύττει τὸν ἀδαμάντινον ὀφθαλμὸν τοῦ εἰδώλου καὶ φεύγει εἰς Μαδράς. Ἐκεῖ πωλεῖ τὸν ἀδάμαντα εἰς τινὰ πλοίαρχον ὁ πλοίαρχος τὸν ἐπώλησεν εἰς τινὰ Ἰουδαῖον καὶ παρὰ τοῦ Ἰουδαίου τὸν ἤγορασεν Ἕλληνας, ὅστις τῷ 1766 τὸν ἐπώλησεν ἐν Ἀμστελοδάμῳ εἰς τὸν πρίγκηπα Ὀρλώφ διὰ τὴν αυτοκράτειραν τῆς Ρωσίας Αἰκατερίνην. Λέγουσι δὲ ὅτι ὁ Ἕλληνας ἐπληρώθη γενναίως, λαθῶν 2 ¹/₂ ἑκατομμ. φράγκων καὶ ἐτησίαν σύνταξιν χιλιάδων ἐφ' ἑαυτοῦ ζῶντος.

Περὶ δὲ τοῦ ἀντιβασιλέως τῆς Γαλλίας λέγουσιν οὗτι ὁ μαῦρος ὅστις τὸν εὐρε θανατώσας τὸ μέγεθος του, ἔσχισε τὸν μηρὸν του καὶ τον ἐκρυψεν ἐντὸς αὐτοῦ. Εὐρῶν δὲ ἀγοραστὴν ἄγγλον τινὰ τὸν ἐπώλησε, καὶ ὁ ἄγγλος ἐλθὼν ἐξ Ἰνδίας εἰς Εὐρώπην

τὸν ἐπώλησε 2 ἑκατομμ. φράγκων εἰς τὸν Δούκα τῆς Λύρηλιας τότε ἀντιβασιλέα τῆς Γαλλίας, ἐξ οὗ καὶ ὀνομάσθη.

Ἡ ἐπεξεργασία τῶν ἀδαμάντων ἀπαιτεῖ τρία τινὰ τὰ ἐξῆς.

Πρῶτον τὸ σχίσιμον διὰ τὴν καθαρισθῆ ὁ ἀδάμας ἂν ἔχη ἐντὸς αὐτοῦ βλάβην τινὰ. Ἡ ἐργασία αὕτη ἀνατίθεται εἰς ἐργάτας λίαν ἐπιδεξίους, διότι πρέπει νὰ εὐρεθῇ τὸ κατάλληλον μέρος καὶ νὰ διχοτομηθῇ ὁ ἀδάμας δι' ἐνὸς καὶ μόνου κτυπήματος. Ἐκτελεῖ δὲ τὸ σχίσιμον τοῦτο ὁ ἐργάτης ἐν τῇ οἰκίᾳ του, παραλαμβάνων τοὺς ἀδάμαντας ἀφ' οὗ πρώτον, ἐννοεῖται, τοὺς ζυγίωσι.

Οἱ καλοὶ σχίσται εἶνε περιζήτητοι.

Δεύτερον τὴν διαμύρρωσιν διὰ τῆς ἐργασίας ταύτης δίδεται εἰς τὸν ἀδάμαντα τὸ ἀπαιτούμενον σχῆμά του. Πρὸς τοῦτο δὲ καλλῶσι δύο ἀδάμαντας διὰ μαστίχης ἐπὶ δύο ξύλων καὶ τοὺς τρίβουσι τὸν ἕνα ἐπὶ τοῦ ἄλλου.

Τρίτη καὶ τελευταία ἐργασία εἶνε τὸ στίλβωμα, διὰ τοῦ ὁποῦ καθίσταται λεῖα καὶ στιλπνὴ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἀδαμάντος καὶ κανονίζονται αἱ πλευραὶ του. Γίνεται δὲ τοῦτο διὰ τινος ὀριζοντίως κινουμένου τροχοῦ ἐκ χυτοῦ σιδήρου, καλυπτομένου ὑπὸ κόνεως ἀδαμάντων ἐμβεβρεγμένης ἐντὸς ἐλαίου κοινοῦ. Ὁ ἀδάμας ὁ μέλλων νὰ στιλβωθῇ προσαρμόζεται ἐντὸς μικροῦ χαλκίνου ἐργαλείου στηριζομένου ἐπὶ τοῦ τροχοῦ, ὅστις περιστρέφεται μετὰ μεγίστης ταχύτητος. Ἡ στιλβωσις δὲ τῶν ἀδαμάντων γίνεται ἐντὸς ἐπίτηδες ἐργαστηρίων, ὅπου οἱ ἐργάται, πάντες σχεδὸν Ἰσραηλιταὶ ἐργαζόμενοι εἰς ἴδιον λογαριασμόν, ἐνοικιάζουσι τοὺς τροχοὺς τούτους κατ' ἐργολαβίαν. Ἐν Ἀμστελοδάμῳ, ὅπου εἶνε τὸ κύριον κέντρον τοῦ πελεκήματος τῶν ἀδαμάντων, ὑπάρχουσι πέντε τοιαῦτα ἐργαστήρια, περιέχοντα ἐνεκακτίους τροχοὺς κινουμένους δι' αἵμου.

Καὶ ἐν Ἀμβέρσῃ ὑπάρχουσιν ἐργαστήρια, ἀλλὰ τὰ προῖοντ' αὐτῶν εἶνε κατωτέρα ποιότητος.

Ἡ τιμὴ τῆς τομῆς εἶνε 13 φράγκα τὸ καρτίον, εἰς τὰ 13 ταῦτα φράγκα περιλαμβάνεται καὶ ἡ δαπάνη πρὸς ἀγορὰν τῆς κόνεως, ἥτις εἶνε καὶ σὺντὴ πολὺ ἀκριβή. Καὶ ναὶ μὲν τιμᾶται εἰκοσάκις ὀλιγότερον τοῦ ἀδαμάντος, ἀλλὰ καὶ πάλιν πωλεῖται 70,000 φράγκων τὸ χιλιόγραμμον (312 ¹/₂ δράμια.)

Δύο εἰδῶν εἶνε ὡς ἐκ τῆς τομῆς των οἱ ἀδάμαντες ἡ ῥοδοειδεῖς (ῥοζέται roses) ἢ λαμπραδάμαντες (μπριλλάντιν brillants).

Καὶ τῶν μὲν ῥοδοειδῶν ἡ κορυφὴ ἀολήγει πρὸς πυραμίδα, ἡ δὲ βᾶσις αὐτῆς τίθεται ἐπὶ τῆς πλακῆς ἢ ὁποῖα κρατεῖ τὸν λίθον.

Τῶν δὲ λαμπραδαμάντων τὸ μὲν ἄνω μέρος εἶνε ἐπίπεδον περιστοιχιζόμενον ὑπὸ μικρῶν πλευρῶν τὸ δὲ κάτω μέρος εἶνε πυραμῖς κολοβή.

Τῶν δύο τούτων εἰδῶν πολυτιμώτερον εἶνε ὁ λαμπραδάμας.

Τὸ καρτίον εἶνε ἴσον πρὸς 4 κόκκους σίτου.

ΠΕΡΙ ΚΑΜΗΛΟΠΑΡΔΑΛΕΩΣ

Ἡ Καμηλοπάρδαλις ὑπάγεται εἰς τὴν τάξιν τῶν μηρυκαζόντων, τῶν ὁποῖων γενικὸν γινώρισμα εἶνε ἡ εὐκολία μετὰ τῆς ὁποίας μηρυκῶνται, τοῦτ' ἔστιν ἐπαναφέρουσι κατὰ θέλησιν ἐκ τοῦ στομάχου των εἰς τὸ στόμα τὴν ἤδη πρότερον καταποθεῖσαν τροφήν, καὶ τὴν μασσῶσι πάλιν. Κατορθῶνται δὲ τοῦτο ἕνεκα τοῦ ἰδιάζοντος σχηματισμοῦ τοῦ στομάχου των, ὅστις εἶνε πολυπλοκώτερος τοῦ τῶν λοιπῶν ζῶων, συγχεόμενος ἐκ τεσσάρων μερῶν.

Πάντα δὲ ταῦτα προσθίους ὀδόντας εἰς τὴν ἄνω σιαγόνα δὲν ἔχουσι, ἀλλὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο καλύπτεται ὑπὸ τραχέως καὶ σκληροῦ δέρματος. Καὶ τὰ μὲν κερασόρα (οἶον βοῦς, πρόβατον, αἰξ) δὲν ἔχουσι κυνόδοντας, τὰ δὲ ἄκερα (οἶον ἡ κάμηλος κλπ.) ἐπειδὴ στεροῦνται κεράτων, πρὸς ὑπεράσπισίν των ἔχουσι τοὺς κυνόδοντας. Καὶ ἡ μὲν νοημοσύνη αὐτῶν εἶνε μικρὰ καὶ περιορισμένη, ἐκ δὲ τῶν αἰσθήσεων μάλλον ἀνεπτυγμένη εἶνε ἡ ὄσφρησις. Οἱ ὀφθαλμοὶ των εἶνε μεγάλοι καὶ ἡ κόμη των ἐπιμήκης καὶ ὀριζοντία. ἔχουσι δὲ δύο χηλὰς δηλ. δύο δακτύλους περιβαλλομένους ὑπὸ χηλῶν. Εἶνε ζῶα εἰρηναῖα καὶ ἀβλαβῆ καὶ ζῶσι κατ' ἀγέλας, τρεφόμενα ἐκ φυτῶν μόνον. Γενῶσιν ἅπαξ τοῦ ἔτους ἐν ἡ δύο καὶ τόσῳ τέλει, ὥστε ἅμα γεννηθέντα περιπατοῦσι. Εἶνε ὠφελιμώτατα εἰς τὸν ἄνθρωπον διότι τρέφεται ἐκ τοῦ κρέατος καὶ τοῦ γάλακτος τούτων. Τὰ ἐνδύματα καὶ τὰ ὑποδήματα αὐτοῦ εἶνε ἐκ τῶν ζῶων τῆς τάξεως ταύτης. Καὶ αὐτὰ δὲ τὰ κέρα των, ἀλλὰ καὶ τὰ ὄστα των χρησιμεύουσιν εἰς ἀπόκτησιν φωσφορίου, καὶ τέλος εἶνε χρήσιμα ὡς φορτηγὰ καὶ γεωργικὰ ζῶα.

Ἡ τάξις δὲ αὕτη ὑποδιαιρεῖται εἰς τέσσαρας ὁμοιογενεῖς τὰς ἐξῆς: α' τὰ ἄκερα ἢ Καμηλοειδῆ (κάμηλος, λάμα, μόσχος) β' τὰς Καμηλοπαρδάλεις, γ' τὰ Ἐλαφοειδῆ (ἐλαφος, ἀλκή, τάρανδος, δορκὰς) καὶ δ' τὰ Κοιλόκερα ἢ ταυροειδῆ (ἀνθήλωπος, αἰγες, πρόβατα καὶ βόες.)

Ἦδη λέγομεν τινὰ περὶ τῆς β' ὁμοιογενείας, ἡ ὁποία περιλαμβάνει ἐν μόνον γένος καὶ τοῦτο πάλιν ἐν μόνον εἶδος τὴν Καμηλοπάρδαλιν. Αὕτη ὀνομάσθη οὕτω διότι ἔχει τράχηλον μὲν καὶ πρόσθια σκέλη μακρὰ ὡς τῆς κάμηλου, δέρμα δὲ στικτὸν (παρδαλὸν) ὡς τῆς παρδάλεως. Εἶνε δὲ ζῶον λίαν περιέργον καὶ διὰ τὸ ὕψος του, καὶ διὰ τὴν ὠραιότητα τοῦ δερμάτος του, καὶ διὰ τὸ ἰδιότροπον βᾶδισμα του. Κεφαλὴν ἔχει μακρὰν καὶ ἰσχνήν, φωτιζομένην ὑπὸ δύο ζωφῶν καὶ γλυκυτάτων σχιστῶν ὀφθαλμῶν. Ἐπὶ δὲ τοῦ μετώπου ἔχει δύο κεράτια καλυπτόμενα ὑπὸ τριχωτοῦ δερματος, καὶ μεταξὺ τῶν ὀφθαλμῶν μικρὸν τι ἐξόγκωμα. Τὰ ὠτά του εἶνε μεμβρανώδη καὶ χανοειδῆ, κεκλιμένα πρὸς τὰ ὀπίσω, τὰ χεῖλη μακρὰ καὶ εὐκίνητα, καὶ ἡ γλῶσσα ἐπίσης μακρὰ καὶ μελανόχρους, διὰ τῆς ἄκρας τῆς ὁποίας, εὐχαριστεῖται ἡ καμηλοπάρδαλις νὰ περιλεῖχῃ τὰ χεῖλη καὶ τοὺς ῥόθωνάς της.

Ὁ τράχηλος τῆς καμηλοπαρδάλεως εἶνε μακρότατος καὶ τοὶ σύγκεται ἐξ ἐπτά μόνον σποιδύλων ὡς καὶ ὁ τῶν λοιπῶν θηλαστικῶν, καὶ καθ' ὅλον τὸ μήκος αὐτοῦ κοσμεῖται διὰ βραχείας χαίτης. Αἱ κνήμαι τῆς εἶνε λεπταὶ καὶ μακραὶ, ὁ δὲ κορυβὲς βραχὺς, ἡ οὐρὰ μετρία, λεπτή, καὶ περατουμένη εἰς πυκνὸν θύσανον. Ὅπισω δὲ εἶνε πολλὴ χαμηλοτέρα παρὰ ἔμπροσθεν, ὥστε τὸ μὲν στήθος τῆς ἀπέχει ἀπὸ τῆς γῆς 7 περίπου πόδας, τὰ δὲ ὀπίσθια μόλις πέντε. Ὅταν δὲ τὸ ζῶον ἴσταται ὀρθόν, ἡ κεφαλὴ του ἀπέχει ἀπὸ τῆς γῆς 18 ὄλους πόδας. Ὅλον δὲ τὸ σῶμα καλύπτεται διὰ λεπτοῦ τριχώματος, τὸ ὁποῖον εἶνε χρώματος ἀνοικτοῦ ζανθοῦ, ἔχον κηλίδας μεγάλας χρώματος βαθυτέρου. Αἱ κνήμαι ὅμως καὶ ἡ κοιλία κηλίδας δὲν ἔχουσι, καὶ εἶνε χρώματος κατὰ τὸ μῆλον καὶ ἤττον λευκοῦ.

Αἱ καμηλοπαρδάλεις εὐρίσκονται ἐν τῇ Μεσσίᾳ Ἀφρικῇ, ἀλλ' εἶνε ὀλιγοσταὶ καὶ ζῶσιν ἀνὰ 12—20 ὄμου, πλησίον τῶν ἐρήμων. Ἀπαντῶνται δὲ ἀπὸ τοῦ Εὐέλπειδος ἀκρωτηρίου μέχρι τῆς Νουβίας, καὶ εἰς ἄλλας τινὰς δυτικὰς καὶ βορείους χώρας τῆς Ἀφρικῆς. Τροφὴ δ' αὐτῶν εἶνε τροφερά φύλλα τῶν δένδρων, τὰ ὅποια κόπτουσι ἀπὸ τῶν κλάδων διὰ τῆς εὐστρέφου γλώσσης των, τρώγουσι δὲ καὶ χόρτον, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ μακροῦ τράχηλου των δυσκολεύονται νὰ κύψωσι, καὶ διὰ τὴν κατορθώσασιν τοῦτο ἀνοίγουσι πάρα πολλὴ τοὺς ἔμπροσθίους πόδας των.

Καὶ τὸ βᾶδισμα των δὲ εἶνε ἰδιότροπον, διότι ἵνα βᾶδίσωσι στηρίζουσι τὸ σῶμά των καὶ ἐπὶ τῶν δύο ἔμπροσθίων ποδῶν, καὶ φέρουσι πρὸς τὰ ἔμπροσ τοὺς ὀπισθίους ἀνοικτούς, σείουσαι μεγαλοπρεπῶς τὸν μακρὸν καὶ κορυφώτατον τράχηλον των. Στηριζόμεναι ἔπειτα ἐπὶ τῶν ὀπισθίων, φέρουσι τοὺς ἔμπροσθίους πρὸς τὰ ἔμπροσ καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς, ὡς φαίνεται καλλιστα ἐν τῇ παρατιθεμένῃ εἰκόνι. Τρέχουσι δὲ μετὰ τσαύτης ταχύτητος, ὥστε ἀφίνουσι πολὺ ὀπίσω καὶ τὸν ταχύτατον ἵππον ἐπομένως εἶνε δυσκολώτατον, εἰμὴ ἀδύνατον, νὰ συλλάβῃ τις καμηλοπάρδαλιν ζωντανήν, ἐκτὸς πλέον ἂν ἦνε πολὺ μικρὰ, ἐὰν τρώγῃ ἀκόμη γάλα.

Ἡ καμηλοπάρδαλις εἶνε ζῶον γλυκυτάτον καὶ ἡμερον ὡς τὸ βλέμμα τῆς· ἐὰν ἴδῃ ἄνθρωπον δὲν φεύγει· γίνεται ὅμως ἀστραπὴ εὐθὺς ὡς τὴν πλησίαση τις θορυβῶδως. Αἰχμαλωτιζομένη εἶνε εὐπειθὴς καὶ δειλή, ὥστε καὶ μικρὸν παιδίον δύναται νὰ τὴν ὀδηγήσῃ ὅπου θέλῃ, σύρον αὐτὴν διὰ σχοινίου. Ἐὰν τὴν πειράξῃ τις, δὲν προτείνει τὴν κεφαλὴν τῆς οὐδὲ κτυπᾷ διὰ τῶν κεράτων τῆς, ἀλλὰ μόνον πλῆττει τὴν γῆν διὰ τῶν ἔμπροσθίων ποδῶν τῆς, ἐνίοτε δὲ καὶ λακτίζει, ὡς ὁ ἵππος, διὰ τῶν ὀπισθίων.

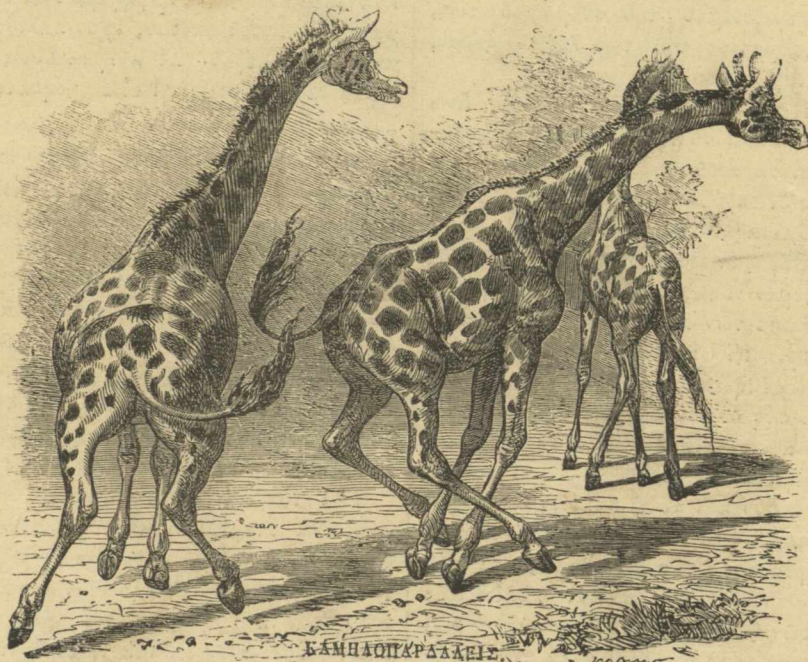
Ὁ λέων καὶ ὁ πάνθηρ εἶνε οἱ φοβερώτατοι ἐχθροὶ τῆς. Καὶ ἐν μὲν τῇ ἀνοικτῇ πεδιάδι εὐκόλως διαφεύγει, ἀλλ' ἐὰν τὴν προσβάλωσιν ἐξ ἐνέδρας, τότε ἀνθίσταται γενναίως καὶ ἰσχυρῶς, τοὺς κτυπᾷ διὰ τῶν ἔμπροσθίων ποδῶν τῆς μετὰ τσαύτης ταχύτητος ὥστε ὁ ὀφθαλμὸς δὲν δύναται νὰ παρακολουθήσῃ τὰς κινήσεις τῶν ποδῶν τῆς, καὶ μετὰ τσαύτης δυνάμεως, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ λέων δὲν τολμᾷ νὰ τὴν πλησιάσῃ, διότι ὀλίγα τινὰ ἐκ τῶν λακτισμάτων τούτων

ἀροῦσι νά τον ἀφήτῳσιν εἰς τὸν τόπον. Ἄλλ' ὁ θρίαμβος οὗτος τῆς καμηλοπαρδάλεως δὲν διαρκεῖ πολὺ, διότι ὁ λέων πηδῶν αἴφνης ἐπὶ τῶν νώτων τῆς δυστυχοῦς τὴν καταβάλλει καὶ τὴν φονεύει.

Καὶ ὁ ἄνθρωπος δὲ οὐχ ἤττον εἶνε ἐχθρὸς αὐτῆς. Οἱ Ὀττεντότοι ἀγαπῶσι κατ' ὑπερβολὴν τὸ κρέας τῆς, ἐκ τοῦ δέρματός τῆς κατασκευάζουσι λωρία, δοχεῖα καὶ ἀσκούς πρὸς διατήρησιν τοῦ ὕδατος. Ἐνεδρεύοντες ρίπτουσι κατ' αὐτῆς τὰ φαρμακερὰ βέλη των καὶ

τὴν παρακολουθοῦσι φεύγουσαν, ἕως οὗ ἀποκάμη ἐκ τῶν πληγῶν καὶ ἀποθάνῃ. Ἦδη δὲ ὅτε ἀντὶ βελῶν ἤρξαντο μεταχειριζόμενοι πυροβόλα ὄπλα κατὰ τῆς καμηλοπαρδάλεως, βεβαίως δὲν ὀκνῶν παρέλθη πολλὸς χρόνος, καὶ θῆρανισθῆ ἐντελῶς ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς τὸ φιλήσυχον τοῦτο καὶ θαυμαστὸν ζῶον.

Ἡ καμηλοπαρδάλις ἦτο γνωστὴ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, διότι πολλοὶ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς ἀναφέρουσι αὐτήν. Οἱ Ῥωμαῖοι μάλιστα εἶχον καὶ ζωντανὰς τοι-

αὐτάς, παρακολουθούσας τοὺς ἐν Ῥώμῃ καὶ ἀλλαχοῦ τελουμένους θριάμβους. Καὶ κατὰ τὸν Μεσαιῶνα ἐκομίσθησάν τινες εἰς Εὐρώπην. Ἀλλὰ πρὸ τοῦ 1827 δὲν εἶχον ἰδεῖ ζῶταν καμηλοπαρδαλιν οὔτε εἰς Παρισίους οὔτε εἰς Λονδίνον. Περὶ τὸ ἔτος δ' ἐκεῖνο μαθὼν ὁ πασᾶς τῆς Αἰγύπτου ὅτι οἱ Ἀραβες τῆς ἐπαρχίας Σανακρ ἐν Νουβία κητήρησαν νάναθρέψουσι διὰ γάλακτος τῆς καμήλου δύο μικρὰς καμηλοπαρδάλεις, προσέταξε νά τῷ τας στείλωσιν εἰς Κάιρον, καὶ τὴν μὲν ἐδώρησεν εἰς τὸν πρόξενον τῆς Ἀγγλίας, τὴν δὲ εἰς τὸν τῆς Γαλλίας ὅστις καὶ τὴν ἔστειλεν εἰς Παρισίους.

Ἀναγινώσκων τις τὰς ἐφημερίδας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης βλέπει μετὰ πόσου ἐνθουσιασμοῦ ὑπεδέχθησαν τὴν καμηλοπαρδαλιν ἐκείνην οἱ κάτοικοι τῶν Παρισίων. Ἐδημιούργησαν συρμὸς ἐπ' ὀνόματί τῆς, καὶ ἐν πολλῇ χρήτει ἦτο φόρεμα ἢ καμηλοπαρδαλις, πῖλος ἢ καμηλοπαρδαλις, λαμυροδέτης ἢ καμηλοπαρδαλις, ξενοδοχεῖον ἢ καμηλοπαρδαλις, καφενεῖον ἐπίσης κλπ. κλπ. κλπ. Ἐνὶ λόγῳ πανταχοῦ ἐβλεπέ τις ἐξωγραφημένας καμηλοπαρδάλεις καὶ μόνον καμηλοπαρδάλεις. Ἀλλ' ὅπως τὰ πάντα ἔρχονται καὶ παρέρχονται, οὕτω παρήλθε καὶ ἡ μανία ἐκείνη, διαρκέσασα ὅμως δέκα ὄλα ἔτη. Ἀπέθανε δὲ ἡ καμηλοπαρδαλις αὕτη τῷ 1845, μείνας ἐν τῷ Ζωολογικῷ κήπῳ τῶν Παρισίων 18 ἔτη.

Χάρις δὲ εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἐγκλιματίσεως, κατορθώθη ἤδη νά γεννηθῶσι καὶ ἐν Εὐρώπῃ καμηλοπαρδάλεις ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Βελγίῳ. Μικρὰ τις τοιαύτη, ἡλικίας δέκα μηνῶν, γεννηθεῖσα ἐν τῷ ζωολογικῷ κήπῳ τῆς Ἀμβέρσης, ἡγοράσθη 40 χιλ. δραχμῶν καὶ ἐστάλη εἰς Παρισίους. Ἐν Ἀμβέρσῃ ἦτο καὶ ἄλλη τις μεγαλητέρα, ἀλλ' ἦτο ἀδύνατον νά τὴν μετακομίσωσιν εἰς Παρισίους διὰ τοῦ σιδηροδρόμου, διότι ἕνεκα τοῦ μακροῦ αὐτῆς τραχήλου δὲν ἦτο δυνατόν νά διέλθῃ ὑποκάτω τῶν γεφυρῶν αὐτοῦ. Ἐπρεπε λοιπὸν νά τὴν φέρωσι δι' ἄλλης ὁδοῦ μακροτέρας, ἀλλ' ὑπελόγησαν ὅτι ἀπληροῦντο δαπάναι μέγισται καὶ διὰ τοῦτο προετίμησαν τὴν μικράν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ λόγος περὶ ἐξόδων μεταφορᾶς, σημειώμεν ὅτι πρὸ τινῶν ἐτῶν ἐδαπανήθησαν 3,000 δραχμῶν πρὸς μεταφορὰν μιᾶς καμηλοπαρδάλεως, μόνον ἀπὸ Μασσαλίας εἰς Παρισίους.

Καὶ αἱ Ἀθηναῖοι πρὸ τινῶν ἐτῶν εἶδον ζωντανὴν καμηλοπαρδαλιν, τὴν ὁποίαν ξένος τις εἶχε φέρει μετ' ἄλλων ζῶων, τὰ ὁποῖα ἠδύνατο νά ἴδῃ ὅστις ἤθελε, πληρόνων δεκάλεπτά τινα ὡς τιμὴν εἰσόδου.